

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA PTUJ

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: •DOM OFA, PTUJ, Prečernova ulica, soba 19. CER. RACUN: NARODNA BANKA PTUJ 643-90693-3

TELEFON: 143 in 168 — POSTNI PREDAL: PTUJ

Leto II. — Štev. 37

Izhaja tedensko

Ptuj, 16. decembra 1949

Mesečna naročnina din 14.—

Cenzur din 3.—

Tudi z nedeljskimi volitvami bomo dokazali,

da ne zaostajamo za ostalimi predeli Slovenije

V nedeljo, 18. decembra t. l. bomo volili predstavnike osnovnih upravnih enot, krajevnih in mestnih ljudskih odborov, ljudi, ki bodo za dobo prihodnjih dveh let vodili upravo nad gospodarstvom na vaseh in v mestih in ki bodo nudili vso materialno in moralno pomoč delovni množici pri ustvarjanju novega socialističnega družbenega reda v naši državi, v borbi proti izkoriščevalcem demokratične ureditve in saboterjem planskega gospodarstva v novi Jugoslaviji.

Ko so imeli delovni ljudje v družinah svečanosti, so na nje povabili sosedje, sorodnike in znanke, o katerih so bili prepričani, da ne prezirajo njihovih uspehov, skromnosti in veselja. Ko pa so vodili delovni ljudje borbo za osvoboditev izpod fašizma in izkoriščanja, so sprejeli pomoč predanih in borbениh državljanov. Tekom dela, borbe in življenjskih težav so se naučili ločiti patriote od izdajalcev, pohlepne od skromnih, hrabre od boječih, resnicoljubne od lažnjivec itd. Življenjska borba je vedno zahtevala od delovnih ljudi hrabrost, odpornost in neuklonljivost pred raznimi oblikami izkoriščanja in podcenjevanja, s katerim so imeli stalno opravka ljudje na slabih gospodarskih položajih. Vedno znova se je bilo treba boriti za obstanek. V duhu te borbe je bila izvedena pri nas Narodno-osvobodilna borba in revolucija. Vedno so si izbrali sovražniki ljudstva proti njemu tako orožje, za čigar uporabo so poskušali najti opravičilo. To orožje je bilo vedno naperjeno proti borcem za napredek, za novi družbeni red in za svobodo delovnih ljudi.

V nedeljo, 18. decembra t. l. bomo volili. Na ta dan bomo odločili, kdo bo novo izvoljeni ljudski predstavnik, na koga se bo ljudstvo obračalo po nasvete in pomoč, kdo bo govoril ljudstvu kot njegov predstavnik, kdo delal in ukrepal v njegovem imenu.

V Središču so resno pripravljeno na volitve

V tednih in dneh pred volitvami je bilo v Središču veliko razpravljano o volitvah, o delu dosedanjega odbora, o njegovih uspehih in neuspehih gospodarskih akcijah, o delu odbornikov ter o vsem, kar zadeva javno življenje v Središču.

Središčani vedo veliko povedati o tem, da je bilo za časa sedanjega odbora zgrajeno postajno poslopje, katerega graditev je sicer trajala precej časa in pri katerem se krajevno gradbeno podjetje v hitrosti ni izkazalo, da je bila ustanovljena kmetijsko obdelovalna zadruga in DID, kupljena žaga in dve hiši, urejeno prehodno skladišče ob novem industrijskem tiru, ustanovljena krajevna mizarska delavnica, urejeno pitališče prašičev in drugo.

Govore pa tudi o tem, da krajevnemu ljudskemu odboru ni uspelo pripraviti regulacijskega načrta, izvesti planirane kanalizacije, zgraditi gostilskega doma, stanovanja za krajevnega zdravnika in javnega kopalnišča, urediti kolodvorske poti in škarpe ter ograje pri stari cerkvi, ki je krajevni zgodovinski spomenik.

Predsednik tov. Klobučar pravi, da so o vsem tem večkrat razpravljali, pa vedno prišli do podobnih

Zavedni volivci bodo odšli že zjutraj zgodaj na volišča, kot so odšli vedno zgodaj na svoja mesta, ko je šlo za življenja narodov Jugoslavije, ko je šlo za interese delavskega razreda, ko je šlo za direktive KPJ in tov. Tita o graditvi socialističnega družbenega reda v svobodni Jugoslaviji.

Prikriti sovražniki ljudstva, špekulanti, izdajalci, strahopetci in omahljivci pa bodo iskali vse mogoče izgovore, da bi se izognili vsemu, kar je častno in sveto za vsakega državljanca Jugoslavije. Ker niso za ljudstvo, za ljudsko oblast, za socializem, za KPJ in za tov. Tita, se bodo izgovarjali, da se jim kandidati ne dopadejo, da je slabo vreme, da nimajo časa, obutve ali obleke, da je predalet volišče itd. To je metoda, ki je znana borcem iz časa NOB, saj se sovražniki ljudske oblasti vedno na isti način branijo vsega naprednega dela. S takimi izgovori se je bilo vedno mogoče izmikati pomoči malim ljudem v vsakdanjem življenju.

Dovolj časa je bilo za priprave na volitve. Do vsakogar je prodrla agitacija in propaganda o volitvah v KLO. Vsakomur je znano, da je Osvobodilna fronta predlagala kandidate za ljudske odbore. Dovolj časa je bilo po osvoboditvi, da je vsakdo izrazil svoj odnos do ljudstva, do njegove oblasti, do delavskega razreda, do KPJ in do tov. Tita.

V nedeljo 11. decembra t. l. so se vršile po drugih okrajih v Sloveniji uspešne volitve. Volivci iz ptujskega okraja ne bodo hoteli po duhu patriotizma, po odnosih do graditve socialističnega družbenega gospodarstva in po ostalih lastnostih delovnih ljudi zastopati za volivci drugih okrajev v Sloveniji, temveč bodo s strnjeno in dopoldnevno udeležbo izvršili svojo častno nalogo pri izvolitvi krajevnih ljudskih predstavnikov.

L. F.

zaključkov, ker je primanjkovalo materiala. Središčani se v glavnem s tem strinjajo, so pa kljub temu mnenja, da bi se z več volje in vztrajnosti dalo več napraviti, če bi celotni odbor pri delu dal toliko zgeda v praktičnem delu, kot ga je pokazal odbornik tov. Panič Miroslav pri ureditvi pokopališča, ki je sedaj med podeželskimi pokopališči v Sloveniji gotovo na prvem mestu. Tudi v »Tednu cest« je komunalni odsek, ki ga vodi tov. Panič, pokazal velik uspeh: organiziral je prostovoljno delo ter namesto planiranih 300, dal nad 500 prostovoljnih delovnih ur. Središčani vedo ceniti delo odbornika tov. Paniča. Poznajo tudi njegove duhovite domisljice. Tovariš Panič je delavec, tesar in delovni inšpektor, je odbornik, ki je z dosedanjim delom dokazal, da je sposoben predstavljati svoje volivce v krajevnem ljudskem odboru. Kandidira zopet in je skoraj gotovo, da bo ponovno izvoljen.

Pri kmetijskih in odkupnih planih odbora je vedno in vestno sodeloval tudi odbornik tov. Škrget. V seznanju nagrajenih odbornikov v ptujskem okraju so Središčani zamenjali njegovo ime ter so mnenja, da bi tudi oni morali biti nagrajeni. Tudi

Mladenci in mladinke iz ptujskega okraja bodo znatno pomagali pri izvedbi volitev

V petek 9. t. m. se je vršil plenum Okrajnega komiteta LMS v Ptuj. V izbrani diskusiji so prišli do izraza velike naloge, ki stojijo pred mladinsko organizacijo v zvezi z našim političnim in gospodarskim življenjem.

V prvi točki je plenum pregledal, kako se izvajajo sklepi 13. plenuma CK LMS in kakšno je sodelovanje mladine pri gospodarskih nalogah. Nato se je razpravljalo o ideološkem delu med mladino, kako se izvaja plan ideološko-političnega študija, kakšno je delo mladinske organizacije na kulturno-prosvetnem polju, fizikulturi, ljudski tehniki itd. Plenum je, glede na položaj na terenu in na naloge, ki stojijo pred mladinsko organizacijo pred volitvami v KLO-je, sprejel konkretne sklepe in obveze. Ena glavnih nalog je utrditev mladinske organizacije po aktivih Uvaja se nova oblika dela na terenu: Ustanavljajo se krajevni komiteti LMS, kateri bodo imeli neposredni stik zlasti z vaškimi aktivy. Ustanovljenih bo v našem okraju 30 krajevnih komiteov LMS. Aktivy morajo posvečati mnogo večjo pozornost kot dosedaj neorganizirani mladini in ustvariti pogoje, da bo ta sprejeta v mladinsko organizacijo, kakor tudi rednejšemu dostavljanju poročil, članarin in statistik. V dneh med 20. decembrom t. l. in 15. januarjem prihodnjega leta se bodo izvedle volitve v sekretariate aktivov. Mladina se mora na svoje volitve resno pripraviti. Na predvolitvinih sestankih bodo dosedanja vodstva dala obracun svojega dosedanjega dela. Vso pozornost je treba po-

svetiti tudi delu s pionirsko organizacijo. — Izobraževalni tečajji so se dosedaj preveč zanemarjali. Obveza, da se jih bo udeležilo 1500 mladincev in mladink, nikakor ni bila izpolnjena. Od 55 predvidenih tečajev jih dela le 15. zato je dolžnost vsakega aktivy poživeti delo izobraževalnega tečajja v svojem kraju. Mladinska organizacija je tudi odgovorna za udeležbo pri predvojaški vzgoji, kateri je potrebno posvečati več pažnje kot sedaj. Do Dneva Armade je potrebno obiskati vse predvojaške centre in pripraviti proslave Dneva Armade.

Sodelovanje na pripravah na volitve in volitvah samih je trenutno najvažnejša naloga mladinske organizacije. Bili so sprejeti obsežni sklepi nanašajoči se na volitve. Lep uspeh je že dosedaj dosegla mladinska organizacija v ptujskem okraju s tem, da 355 mladincev in mladink kandidira v KLO-je. Mladina mora biti na dan volitev nosilec dobrega razpoloženja, poskrbeti mora zato, da bodo volišča dostojno okrašena in seveda tudi prva na volišču. Pri tehnični izvedbi volitev bo mladinska organizacija dala večino ljudi za obveščevalno službo. Vsak član plenuma se je obvezal, da bo na svojem terenu poskrbel vse tehnične in politične priprave na volitve.

Mladina ptujskega okraja bo pokazala, da se zaveda svoje vloge pri sodelovanju z ljudsko oblastjo najbolje s tem, da bo zastavila vse svoje sile za uspešno izvedbo volitev v krajevne ljudske odbore.

C. O.

V Okrajnem avtoprevozništvu so razglasili udarnike

Med delovnimi kolektivi v ptujskem okraju, ki so Dan republike proslavili z izpolnitvijo in preseženim letnim planom, je tudi kolektiv Okrajnega avtoprevoznništva v Ptuj.

Ko si je postavil ta kolektiv v nalogo izpolnitve plana do 29. novembra, se je te velike naloge v polni meri zavedal. Vedel je, da ni mogoče računati na nove rezervne dele za avtomobile, da bo večina malo časa za popravila, da bodo šoferji večkrat ostali za volanom pozno v noč in s tem pomagali izpolniti in preseči plan tudi drugim podjetjem. Zavedal se je tudi, da bodo marsikateri dan odmore porabili za to, da bo avtopark naslednji dan zopet sposoben za pot. Misli, so na tekoča popravila vsak večer po konani vožnji. Borili so se za čim večje število tonkilometrov ter čim manj praznih voženj.

V takih naporih so ostali vse do Dneva republike. Uspeh ni mogel izostati. Izpolnjen in za 12,7% presežen letni plan ter novi udarniki Kopsa Alojz, Lorenčič Jakob in Bežak Stanko so dokaz uspehov skupnega prizadevanja.

Praznik so preživeli v zavesti, da so kos najtežjim nalogam, ki jih skupnost postavlja pred nje.

L. V.

38 novih udarnikov pri „Gradisu“ v Strnišču

Dne 12. decembra 1949 je gradbeni kolektiv „Gradisa“ v Strnišču ponovno razglasil iz vrst svojih najboljših delavcev udarnike.

Tokrat je bilo razglašeno 38 udarnikov, 38 požrtvovalnih delavcev pa je bilo pohvaljenih.

Svečan večer je otvoril šef gradilišča, ing. tov. Maister Borut, ki je pozdravil navzoče delavstvo ter med drugim dejal: »Dejstvo je, da število avantgarde socializma — udarnikov pri nas vidno raste. Če upoštevamo vse težke pogoje, katere mora izpolniti naš gradbeni delavec, da doseže časten naslov udarnika, potem lahko mirno rečemo, da ni uspeh dela našega delavca samo veliki delovni elan in tekmovalni polet, ampak tudi velika ljubezen in predanost domovini. S svojim požrtvovalnim delom so tovariši, ki jih danes po pooblastilu tovariša glavnega direktorja „Gradisa“ razglasim za udarnike, postali lik svobodnega delavca socialistične domovine, ki gleda na to, da bo s svojim delom doprinesel čim več k izgradnji prve Titove petletke.«

Po uvodnih besedah je šefinženir tov. Maister prečital imena novo imenovanih udarnikov in jim v imenu gradbenega kolektiva iskreno čestital.

Predloge za udarnike je izdelala uprava podjetja skupno s sindikalno

podružnico. Predlagano je bilo večje število delavstva, vendar je bilo prvotno število zaradi malenkostnih prestopkov znižano. Vsi tisti delavci, ki so sicer v preseganju norm zadostili pogoju za razglasitev udarnika, pa so v ostalih panogah opazovanja v delovni disciplini napravili prestopke, so bili od uprave podjetja javno pohvaljeni. Teh delavcev je bilo 38, katerih imena je tovariš šefinženir tudi prečital in jih pozval, da odstranijo male napake, predvsem neopravičene izostanke in tako zadostijo vsem pogojem in prihodnjič postanejo udarniki.

Nadalje je prečital preseganje norm posameznih novoimenovanih udarnikov. Najboljše preseganje norm so dosegli: zidar Vrtarič Mijo, ki je povprečno presegel normo za 58,31 odst., delavka Princ Ivanca za 45,75 odst., tesar Zajšek Martin za 41,18 odst. in delavec Volf Avgust za 40,53 odst. Povprečno preseganje norm vseh udarnikov je bilo za 31,42 odstotkov.

Poleg tega je bil tudi objavljen procent zaposlenih delavcev na dan 26. in 27. novembra v soboto in nedeljo pred državnim praznikom 29. novembrom. Ta dva dneva je kot navadno delal celotni „Gradisov“ kolektiv, da bi lahko svečano praznoval Dan republike. Na delu je bilo 84,75 odst. delavstva, kar je zopet

velik in javen dokaz discipliniranosti in zavednosti naših gradbinco-

sti in svednosti naših gradbinco-
Po svečanosti sta igralca — našemu delavcu že dobro poznane dramatske skupine iz Gorisnice — tovariša Danijel Sugman in Eric Janez odigrala komedijo, enodejanko »Matije« v lastni priredbi tov. Sugmana, katero je delavstvo sprejelo z viharnim odobravanjem in smehom.

VSEM VAŠKIM ODBOROM OF

Kot običajno vsako leto je nujno, da vse organizacije podajo konec leta obracun svojega dela in uspehov. Tako bodo tudi letos vsi VOOV poslali letna poročila najkasneje do 20. t. m. Poročila sestavite po sledečih točkah:

1. Organizacijsko delo:
 - a) Koliko je bilo v tem letu sprejetih novih članov v OF in koliko jih je bilo izključeno.
 - b) Koliko članov plačuje redno članarino.
 - c) Koliko sej je imel vaš odbor.
 - d) Koliko masovnih sestankov, členov Fronte in kakšna je bila udeležba?
 - e) Koliko aktivov je ustanovljenih? Gospodarski, kmečki, organizacijski, ljudski inšpektorji in za agitacijo.
2. Gospodarske akcije:
 - a) Kako je Fronta sodelovala pri odkupih?
 - b) Kako je Fronta sodelovala pri setvenem planu?
 - c) Koliko ljudi se je vključilo v industrijo?
 - d) Koliko članov Fronte je bilo v frontnih brigadah?
 - e) Koliko delovnih ur je bilo opravljenih pri I popravilu ali gradnji cest in koliko je bilo popravljenih? II pri gradnji zadružnih domov in drugih gradnjah? III pri pomoči KOZ, državnim posestvom in ZE? IV. pri zatiranju koloradskega hrošča? V. pri čiščenju sadja?
3. Politčno-ideološko delo:
 - a) Koliko je bilo raznih predavanj?
 - b) Koliko je bilo izobraževalnih tečajev in udeležba?
 - c) Koliko je bilo študijskih krožkov?
 - d) Koliko je bilo čitalnih grup?
 - e) Ali imate svojo knjižnico?
 - f) Ali imate Frontni koticček ali radio aparat?
 - g) Koliko članov Fronte je bilo v raznih tečajjih?
 - h) Kako delajo organizacije AFZ, LMS, ZB itd.?

To poročilo naj sestavijo sekretarji. Predhodno naj skličejo sejo odbora in naj se pogovorijo z vsemi odborniki. Poročilo naj bo do 20. decembra 1949 na Okrajnem odboru OF Ptuj, sicer bomo morali sami prekontrolirati vse vaše dele.

Opozarjamo vse odbore, ki še niso poravnali članarine, da to brezpogojno storijo najkasneje do 17. decembra. Nikjer ne sme ostati zaostankov članarine.

Sekretar OOOF
Berginc Peter, L. r.

Uspehi „Tedna denarnega varčevanja“ v ptujskem okraju

V »Tednu denarnega varčevanja« od 1. do 7. decembra t. l. je znatno poraslo število hranilnih vlog širic naše države. Delovno ljudstvo je večji del pravilno razumelo potrebo po nalaganju svojih prihrankov v denarne zavode in na ta način pripomoglo k zvišanju finančnih sredstev, ki nam bodo koristno služila za nadaljnji razvoj našega gospodarstva, za izboljšanje življenjskih prilik delovnih ljudi.

Tudi ptujski okraj je dosegel v Tednu varčevanja še kolikor toliko zadovoljive uspehe in se z njimi uvrstil med okraje, ki so pokazali lepe rezultate. Po končnih podatkih, ki jih ima podružnica Narodne banke v Ptujju, je bilo v okraju izdanih v tem tednu 915 novih hranilnih knjižic, na katere so vložili vlagatelji skupno din 741.807.—, kar znaša povprečno din 811.— na vsako vlogo. Poposameznih hranilnih ustanovah so rezultati sledeči: Hranilne blagajne podjetij in ustanov so sprejele 484 vlog v znesku din 411.448.—, kreditni odseki kmetijskih zadrug 27 vlog na skupno din 14.134.—, Hranilnici Ptuj in Ormož 220 vlog v višini din 126.075.—, Narodna banka in pošte 184 vlog v iznosu din 190.150.—.

Če pa premetrimo te podatke z nekoliko bolj kritičnim očesom, pridemo kaj kmalu do zaključka, da uspehi vendar niso taki, da bi v tem pogledu povsem odgovarjali razmeram našega okraja. Če bi se krajevne varčevalne komisije bolj zavedale svoje naloge, pristopile k delu z vso resnostjo — nekatere komisije sploh niso delovale — če bi sindikalne in masovne organizacije nudile komisijam večjo oporo, bi bili uspehi mnogo boljši.

Oni sloji, pri katerih je dokazano, da so v posesti nezakoriščenega denarja, so se slabo odzvali varčevanju z nalaganjem na hranilne vloge 27 hranilnih vlog v znesku din 14.134.— pri 48 kreditnih odsekih kmetijskih zadrug predstavlja vse kar drugega kot uspeh. Dejstvo, da je bilo samo za odkupe letošnjih poljskih pridelkov izplačano v gotovini več deset milijonov dinarjev, na račun davkov in iztržka trgovine pa vrjemo mnogo manj, dokazuje, daleže znatni zneski gotovine napačno izven denarnega obtoka kot mrtev kapital, skrit doma na neprimernih mestih, ki ne prinaša lastniku nikakih koristi. Naprotno, tako zadrževanje denarja vpliva na zmanjšanje vrednosti dinarja.

Močna industrijska podjetja v Ptujju, Strnišču Majšperku zaposlujejo veliko število delavstva, vendar niso v nobenem podjetju zajele hranilne blagajne v krog varčevalcev niti 50 odst. zaposlene delovne sile. Najslabša blagajna v celotnem okraju je Hranilna blagajna Lesno industrijskega obrata v Rogoznici, ki od svoje ustanovitve v maju pa vse do danes ni znala pridobiti niti enega vlagatelja; sledi ji Hranilna blagajna »Gradisa« v Strnišču, kateri se je z veliko težavo posrečilo pridobiti v 9 mesecih samo enega vlagatelja z naložbo din 500.—. Ravnotako ima izredno slabe uspehe Hranilna blagajna Gozdne uprave v Ptujju. Za neuspehe hranilnih blagajn odgovarja razen voditelja blagajne še vodstvo podjetja, vso pomoč pa mora nuditi sindikalna podružnica, ki mora biti gonilna sila in duša vsaj varčevalni propagandi. S tesnim sodelovanjem, medsebojno povezavo hranilne blagajne, sindi-

kalne podružnice ter vodstva podjetja ne bodo izostali uspehi in se bodo tudi slabe blagajne lahko pomerile z najboljšimi kot so pri: Okrajni zvezi kmetijskih zadrug v Ptujju, Tovarni glinici in aluminija v Strnišču, Tovarni strojih v Majšperku, Okrajnem ljudskem odboru v Ptujju itd.

Da slednje blagajne pravilno razumejo svoje poslanstvo, nam dokazujejo doseženi uspehi Posebej je treba opozoriti na Hranilno blagajno OLO Ptuj, ki je, dasiravno osnovana šele koncem novembra t. l., že napovedala tromesečno tekmovalno, vsem ostalim hranilnim blagajnam okraja. Sama je zbrala tekom enega tedna preko 120 novih vlog. Pravilno povezavo z vodstvom svojega podjetja kaže Hranilna blagajna Tovarne glinice in aluminija v Strnišču, ki je dosegla, da je podjetje podelilo 78 delavcem in nameščencem nagrade din 165.000.— v obliki hranilnih knjižic. Ta primer in primer Pletarne v Ptujju, ki nima svoje hranilne blagajne, a je na enak način nagradilo svoje najboljše, naj bosta za vzgled vsem ostalim podjetjem za v bodoče.

Omeniti je še Sadržarsko zadrugo »Osojnik« v Stukih ki izplačuje svojim zadrugnikom obračunane trudnodneve s pripisi na hranilne knjižice, ki lo ima vsak njen zadrugnik. Takega načina izplačevanja, od katerega ima korist zadrugnik kot skunnost, ni bi se poslužile še vse ostale KOZ in ZE.

Neuspeh Tedna varčevanja se je pri podjetjih in ustanovah pokazal v tem, ko nobeno podjetje, ki zaposluje preko 50 delavcev in nameščencev, ni dalo samo, niti ne sindikalna podružnica, bodu za ustanovitve lastne hranilne blagajne. Toda to se lahko še nadoknadi.

Razveseljivo je dejstvo, kako razumevanje je pokazala v »Tednu denarnega varčevanja«, šolska mladina. Čeprav razpolaga ta z malimi zneski po din 20.—, 50.—, tu in tam s 100.—, pomagalo take vsote, zbrane skupno na hranilnih vlogah, krepi naše gospodarstvo, mladina pa pripravila sebi na teh vlogah sredstva za prijeten letni odmor, za nabavo koristnih potreb in sl. S kakim veseljem prinese majček iz 3. ali 4. razreda svoj skromni prihranek v banko in kako mu žari lice, ko prejme svojo, da, svojo hranilno knjižico! Najboljše uspehe so dosegle osnovne šole v Ptujju, Cirkovcih in Ormožu.

Minil je »Teden denarnega varčevanja«, ni pa končano pridobivanje vlagateljev. Krajevne varčevalne komisije, vse sindikalne ter množične organizacije morajo še v naprej vztrajati in vršiti živo propagando med svojim članstvom, da se bo število vlagateljev ne samo podvojilo, temveč vsaj podesetorilo. Ljudstvo je treba prepričati, da je edino oni denar varen, ki je naložen na hranilno vlogo, ker jamči za to država, so vloge popolnoma tajne, se na nje ne more staviti prepoved izplačila ali jih celo odtužiti in lahko dvigne lastnik vsak čas svojo naložbo skupno še s 5% obrestmi. Dnevni porast hranilnih vlog nam dovolj, zgovorno pričča, da se med našim ljudstvom močno budi zavest varčevanja in občutek varnosti napram hranilnim knjižicam, to pa naj bo v spodbudo oni trohici ljudi, ki še z nekakim nezupanjem gleda na naše nove denarne zavode in ustanove. L.L.

Kmetijsko obdelovalne zadruge v ptujskem okraju so se tekom časa utrdile in razširile

Večina kmetijsko obdelovalnih zadrug v ptujskem okraju je mladih, ker so bile ustanovljene večinoma v letošnjem letu. Kljub temu, da so začele s svojim življenjem brez posebnih izkušenj v organizacijskem pogledu, so, zadevajoč na prvi pogled na nepremagljive težave zabeležile po nekajmesečnem obstoju v pogledu organizacije in utrditve velike uspehe. Ena med njimi, ki je sicer starejša, je postala celo vzorna zadruga v bližnji in daljni okolici, to je zadruga »Osojnik« pri Ptujju.

V tej zadrugi imajo urejeno knjigovodstvo, pravilno določene ohišnice, kjer je le mogoče normirano delo, živino v skupnih hlevih, zadrugnike nagrajujejo po vzornih zadrugnih pravilih, prodajajo vse tržne viške državi, zadostili so vsem pogodbam, napravili proizvodni in finančni plan. Jesensko setev so izvršili stoodstotno in ob pravem času. Sadržarsko obdelovalna zadruga »Osojnik« je skratka vzorno socialistično zadrugno gospodarstvo.

Vinogradniška obdelovalna zadruga Litmerk je tudi starejša zadruga v okraju. Zadrugniki delajo po brigadnem sistemu. Živino imajo koncentrirano v enem hlevu. V letošnjem letu so pridelali okrog 380 hl vina. Pridelke razdeljujejo zadrugnikom po vložnem delu. Jesensko setev so stoodstotno izvršili. Primanjkuje jim delovne sile.

V Središču je bila obdelovalna zadruga ustanovljena v letošnjem letu. Ima precejšnje število živine v treh hlevih. Knjigovodstvo je urejeno, delajo po normah. Ohišnic še niso dokončno uredili. Proizvodni in fi-

nančni plan so napravili, jesensko setev pa izvršili stoodstotno. Zasedjali so 14 ha pšenice, 3 ha ječmena in 3 ha rži.

KOZ Sobotinci je zadruga z velikim številom živine, ki se nahaja v skupnem hlevu. Število prašičev pa bodo še povečali. Ohišnice obsegajo do 1 ha. Imajo pa tudi dva nedisciplinirana zadrugnika, ki se odtegujeta zadrugnim obveznostim. Proizvodni in finančni plan je napravljen, izvršen je tudi plan jesenske setve.

Zadruga v Trnčah je bila ena prvih kmetijsko obdelovalnih zadrug v okraju, ki je letos prva končala z jesensko setvijo. Razpolaga z zadostnim številom strojev, tudi traktor imajo. Urejeno je knjigovodstvo in točno določene ohišnice. Delo so deloma normirali. Letos so imeli lep pridelek belih žit in krompirja. Proizvodni in finančni plan so izdelali, ga bodo pa še korigirali.

Kmetijsko obdelovalna zadruga v Desencih je stara šele dobrega pol leta, se je pa kljub temu že precej utrdila. Tekom zime bo imela priložnost in čas za notranjo organizacijsko ureditev ter vskladenje poslovanja po vzornih zadrugnih pravilih. Pred zadrugo je koncentracija živine, ureditev ohišnic, normiranje dela itd.

V Gorišnici ima zadruga lepo število živine, ki se nahaja v treh hlevih. Ohišnic niso še dokončno uredili, merijo pa okrog 1 ha. Delajo v treh brigadah, norm pa niso še določili. Proizvodni in finančni plan so izdelali. Težave pa so imeli z jesensko setvijo, ker jih je oviralo vreme, plan so pa kljub vsemu izpolnili.

V sodni dvorani št. 15.

Prednosti novega družbenega reda se odražajo pri vsem, kar raste na področju naše domovine. Vzoredno s to rastjo pa raste lik ljudi, ki sprejemajo novi družbeni red kot svoj red.

Razna gospodarsko življenjska vprašanja so bila svojčas neresljiva. Začenjali so se sodni procesi, ki so končavali z enim ali drugim uboženjem ali celo z maščevanjem.

Svobodni ljudje rešujejo vsa vprašanja na kraji in življenjski način. Četudi pridejo razne stvari pred sodišče se jih večina konča s poravnavo.

Navajamo v dokaz nekaj primerov:

Kocmut Elizabeta, posestnica v Trnovski vasi, in Rajšp Martin, posestnik istotam se nista mogla zediniti v vprašanju časa, kdaj bo Kocmutova do bila vrnjeno strešno opeko, ki jo je posodila Rajšpu. Končno sta se sporazumela za čas 2 mesecev.

Roškar Karl, kovač iz Spuhle, dolgo ni hotel razumeti skrbi potrošniške zadruge v Ptujju, da je ne bi nikdo izkoriščal. Račun za kovaško opletje je končno brez obotavljanja poravnal.

Zelenko Janez, prevžitar iz Kijcarja, in Lončarič Ludvik iz Kijcarja sta imela spor zaradi izkupička za kravo, ki ga je Lončarič nepravilno dvignil pri Hamersaku Ivanu, ni ga pa izročil Zelenku. S poravnavo sta končala spor.

Zibrat Franc iz Huma in njegova žena se nista mogla zediniti v gospodarskih vprašanjih. Celotna družina je trpela posledice teh nasprotij, največ pa 7-letna hčerka Marija in 13-letni sin Franc. Otroci so vedno težko prenašali nesoglasja med starši.

Žena Marija je končno uvidela, da hoče njen mož Franc imeti pri hiši red in znošno življenje za vso družino.

Njuni sodni akti je odloženo, startiče pa sta skupaj z otrokoma, četudi je vse izgledalo, da se bosta razšla. Moč ljubezni do otrok je le vedno zmagala nad slabostmi nezaupanja, jeze in trme.

Ciglar Roza, kmetica v Podvirčih, in Kolarič Anton, kovač istotam, sta posestna sosedna na razpolovljeni parceli, ki jo je razmeril in zamejčil geometer. Ciglarjeva je mejnike izdrla. Mejni spori so bili svojčas nevarni. Ciglarjeva in Kolarič pa sta ga končala s poravnavo.

Marčec Anton, posestnik iz Obreža, in Ivančič Vinko, posestnik istotam, sta dala po enega konja za vprego v no-

moč akciji za prevoz lesa na Pohorju, kamor sta tudi sama odšla.

Marčec je zbolela žena, zato je odšel domov, Ivančič pa je ostal s konjema na Pohorju. Ob koncu je dobil Ivančič plačilo za svoje delo in za delo obeh konj. Prvotno se ni dal prepričati, da je tudi Marčec konj koristil prevozom, zato je del prejetega denarja pripadal Marčecu, Končno je Ivančič uvidel, da je Marčeceva zahteva upravičena. Spor je končan s poravnavo.

Korže Franc, posestnik v Stopercah, se je zdravil v ptujski bolnici zaradi poškodb, ki mu je povzročil konj Leskovar Antona, posestnika iz Sveče.

V Podložu se je odpeljal Korže s kolesjem mimo Leskovarjevega vprežnega konja, ki ga nikdo ni držal na cesti na vajejih. Kmalu je pridrvel Leskovarjev konj z vozom po cesti. Zadel je v Koržetov koleselj, ga vlekel za seboj in končno prevrgel. Padeč s kolesja za Koržeta ni bil brez posledic.

Izrednih in nekoristnih stroškov se nikdo ne veselil. Tudi Leskovar se prvotno ni mogel sprizniti s tem, da ga bo mala neprevidnost pri nadzorovanju konja stala več tisočev. Končno je uvidel svojo napako in podpisal poravnavo.

Mohorko Urban in Zofija, prevžitarja v Kočicah, ter posestnika Kodrič Jurij in Marija iz Kočic imajo svoje težave. Vžitkarsko vprašanje ni enostavno.

Po nagodbi bi morala Kodričeva dati prevžitarjema dosmrtno stanovanjske in prevžitne pravice s skupno hrano, sicer pa 1/4 vseh pridelkov v naravi ali v gotovini.

Že od 1. julija 1947 živi narazen.

S poravnavo je odpravljena njihova prejšnja nespravljivost. Vžitkarsko določen čas 20 kg izluščene hleče, 280 kg krompirja, 200 litrov hruskovca, 180 litrov vina in nekaj v denarju. Zraven tega je vneseno v poravnavo da bosta smela vžitkarja souporabljati vodo, ki jo Kodričeva vlije iz grabe na dom.

Nesteto oblik imajo gospodarski odnosi med delovnimi ljudmi na vaseh.

Pri ljudeh ki izpolnjujejo medsebojne obveze, do sporov ne prihaja.

Poslovni izkoriščanja, skritih za zavlačevanjem, izmišljanjem in neuvidevnostjo delovni ljudje več ne dopuščajo kar jim tudi ni treba, saj živimo v državi z družbenim redom, kjer je treba sproti onemogočiti vsak poskus nereda ali nesposlovanja poštenih medsebojnih odnosov.

P₂

Zadrugna ekonomija v Markovcih bo sorenjena v kmeljsko obdelovalno zadrugo

Ceste, na obe strani njive, travniki in gozdovi, večje in manjše vasi, strnjene in razkropljene novejše in starejše hiše na Ptujskem polju ne predstavljajo slučajno nastalih posebnosti, temveč uspehe starega gospodarskega reda, ki je nastajal ob gotovih potrebah in razvojnih možnostih, ki so ga ustvarjale in izpopolnjevale generacije delovnih ljudi.

Kmetijsko obdelovalni zadruge v Prvencih primanjkuje strojev. Nima jo še tudi določenih norm in brigadno skupinskega dela. Zadrugniki imajo po 1 ha velike ohišnice, na katerih reče po eno kravo ter nekaj prašičev. Setev so opravili stoodstotno.

V KOZ Moškancji imajo delno normirano delo ter osnovani dve brigadi. Ohišnice obsegajo od 4 a do 1 ha. Zadruga je pridelala letos precejšnje količine belih žit, krompirja in čebule. Oddala je tudi velike količine mesa.

V Osluševcih je zadruga v stadiju notranjega urejevanja. Ima pa ažurno knjigovodstvo. Tudi ta zadruga bo morala izrabiti zimski čas za svojo notranjo učvrstitev, normiranje dela, koncentracijo živine, ureditev ohišnic itd.

KOZ Grajena nujno potrebuje traktor-goseničar, da bo lahko povečala orne površine. Sicer je življenje v zadrugi precej urejeno, le z živino na ohišnicah bo treba napraviti red. Plan jesenske setve so stoodstotno izvršili.

Po ostalih kmetijsko obdelovalnih zadrugah v okraju je podobno stanje. Nekatere so napredovale bolj, druge manj, kakršni so bili objektivni in subjektivni pogoji. V gospodarskem pogledu velik del zadrug ni posvečal potrebne pozornosti svinjereji, kljub temu, da obstajajo za to velike možnosti. V prihodnjem letu bo temu treba pristopiti, kjer so le kake možnosti. Isto je pri perutnini. Sploh je pričakovati, da bodo zadruge v ptujskem okraju izkoristile mnogostranske možnosti razvoja ter okrepitve vseh tistih panog, katerim doslej pri svojem notranjem urejevanju niso mogle posvetiti potrebne pozornosti. Pz.

ob vsakodnevni borbi za obstoj in napredek.

Tudi Zabovce, Markovce in Novo vas veže cesta. Večina hiš leži na severni strani ceste. Hiše v vrsti na vasi pripadajo kmetom in posestnikom. Več hiš pa stoji tudi na vznožju vasi. To so hiše malih posestnikov in delavcev. Na vasi ni bilo mesta za njihove domove niti za vasjo. Stari družbeni red jim je dopuščal, da so se naselili na vznožju vasi, na »gmajni«, ki jo je nekaj ustvarila Drava in ki bi jo lahko zopet odnesla. Postavili so si domove in obdelali gmajno, da je začela roditi. Ker je bilo večini družin premalo zemlje in tudi drugače jim je marsikaj primanjkovalo, so hodili delat v vas h kmetom. Delovni odnos je sčasoma prešel tudi v družinski odnos. Krsti, birme, gostije in sedmine so se vršile ob medsebojni pomoči in udeležbi.

Ta red cest, vasi in hiš se je razvijal do osvoboditve. Lep je red v vaseh, kjer so hiše druga ob drugi, enako visoke, enako dolge, z enakimi zidovi, okni in vrati, strehami in dvorišča z enakimi ograjami. V teh hišah imajo enake stanovanjske in gospodarske prostore, v katerih živita v prednji sobi mlada gospodarja z otroci, v zadnji sobi pa vžitkarja ali odrasla dekleta. Lepo je v vaseh, kjer so ljudje enako oblečeni, kjer se istočasno zgodaj jutraj vžge luč in v pozni noči istočasno ugasne, kjer gredo ljudje istočasno na delo, otroci istočasno v šolo, fantje istočasno vasovat itd. Vsa ta enakost ustvarja videz, da je vse življenje tako enako in v redu. V resnici pa obstajajo tudi ob tej navidezni enakosti razlike in nasprotja, ki izvirajo iz gospodarskega nereda. Gospodarski položaji poedinih družin na vasi so različni. Tako je zahteval stari družbeni red. Gospodarji, ki so imeli preveč zemlje, so se razločevali od ljudi, ki so je imeli premalo. Gospodarsko nadmočni so potrebovali gospodarsko šibke in obratno.

Nujno je bilo, da je NOB prinesla z osvoboditvijo socialistični družbeni red, v katerem ne more biti za nekatere ljudi preveč zemlje, za množico pa premalo, temveč dovolj za vse, ki jo želijo obdelovati in od nje živeti, jo ceniti in braniti. V novem

Dedno dalje od zaostalosti

vedno bližje napredku

V »Tednu denarnega varčevanja« je bilo v vsej državi vpisanih nad 150 milijonov dinarjev novih denarnih vlog, ki jih je vpisalo okrog 300 tisoč novih vlagateljev. V istem času je bilo ustanovljeno veliko številno hranilnih blagajn, pri kmetijsko-obdelovalnih zadrugah pa mnogo hranilno-posojilnih odsekov.

Nad 500 km novih železniških prog je bilo zgrajenih letos v naši državi. Njihova vrednost znaša nad dve milijardi dinarjev. Nove železnice pomenijo popolnejšo povezavo industrijskih centrov z rudarskimi bazami ter povezavo doslej gospodarsko slabo povezanih pokrajin z velikimi prometnimi žilami. Da vse to služi izboljšanju splošnega gospodarskega stanja, ni treba posebej omenjati.

Od Dneva republike do 7. t. m. so v LR Hrvatski ustanovili 100 kmetijsko-obdelovalnih zadrug. Sedaj je na Hrvatskem 1500 kmetijsko-obdelovalnih zadrug. V mnogih krajih imajo vasi, v katerih so vsi kmetje v obdelovalnih zadrugah.

V letu 1940 je znašala povprečna poraba sladkorja 5,5 kg letno na prebivalca. V letu 1949, torej letos, pa znaša poraba 10 kg na prebivalca letno. To so vidni uspehi planskega gospodarstva in dviga življenjske ravni v naši državi.

Delavci živilske industrije v Sloveniji bodo do konca tega leta, zahvaljujoč uspehom večje storilnosti dela, dali široki potrošnji za 40 milijonov din živilskih artiklov preko plana.

V Novem Sadu so v tovarni »Novator« že v letošnjem aprilu začeli predelovati konopljna vlakna v kotonin. Poslej so obrat izpopolnjevali tako, da bo v naslednjem letu tovarna krila vse domače potrebe po sanitetni vati, delovnih oblekah, namiznih prtih, vati za odeje itd.

V Tuzli so tekom letošnjega leta izvršili predpriprave za otvoritev rudnika soli, ki se bo izvršila v letu 1951. Proizvodnja v novem rudniku bo znašala okrog 100 tisoč ton soli letno. S to količino bodo krite vse potrebe po soli v naši državi ter je ne bo treba več uvažati.

Industrijska predelava grozdja v vino se je začela letos v Imotskem okraju. V nekaj dneh so predelali toliko grozdja, da so vskladiščili 570 tisoč litrov vina izvrstne kakovosti. Prihodnje leto bodo vinograde in produkcijo povečali.

Trboveljski rudarji so 23 dni pred rokom izpolnili letni plan, v prostem času pa nakopali še 17.800 ton premoga. Do konca leta bodo delali še ob nedeljah ter nakopali nove velike količine premoga za tekoče potrebe našega gospodarstva.

družbenem redu je dovolj sveta za nove ceste, železnice, tovarne, šole, zadrugne domove, bolnice in vse, kar ljudstvo potrebuje, zraven tega pa še ostane vedno dovolj sveta za državna in zadrugna kmetijstva, gospodarstva in za privatna posestva. Tudi v Zabovcih, Markovcih in Novi vasi je dovolj ljudi, ki so čutili vso krivico starega družbenega reda, ki so spraševali, zakaj ni dovolj sveta za vsakogar, ki ga hoče obdelovati. Sveta je nastopil tudi ta čas, ko je sveta dovolj, ko so razrinjene tesne meje okrog malih delovnih ljudi. Marsikje to cenijo.

Počasi se tudi v teh treh vaseh razvija novo družbeno gospodarstvo. Iz sveta, ki so ga svojčas izkoriščali Kuharjevi v Zabovcih, Bezjakovi v Markovcih in Cvetkovi v Novi vasi, je ustvarjena zadrugna ekonomija. S tem nastali novi družbeni gospodarski položaji je zavzelo sedem članov ekonomije, ki so šli preko vseh laž, intrig in psokv, ki niso nič novega za ljudi iz skromnih družin. Njihovi sovražniki nikdar niso bili širokogrudni, temveč vedno le zahrbtni in strupeni ter škodoželjni. Težko je bilo začeti. Ni bilo dneva in ure, da ne bi kdo poskušal onemogočiti razvoj zadrugnega življenja in prikazati malim posestnikom, da je bolje, če ostanejo pod zaščito kmetov kot

(Nadaljevanje na 3. strani)

Liud'e, kadri

Sešerko Franc, 1933, zidarski pomočnik pri »Gradisu« v Strnišču, dela v naselju, je član jurišne brigade.

Fridrih Janko, 1930, zidar pri »Gradisu« v Strnišču, dela na zgradbi za elektrolizo, j. član jurišne brigade.

so najdragocenejše kar imamo

Rakuša Viktor, 1930, zidarski pomočnik pri »Gradisu« v Strnišču, dela na zgradbi za elektrolizo, član jurišne brigade.

Ferlinc Janez, 1926, zidar pri »Gradisu« v Strnišču, član jurišne brigade, sedaj je v delovodski šoli v Mariboru.

Kar smo začeli, bomo tudi dovršili To velja tudi za zadružne domove

Pretekli sta dve leti, odkar je bilo sklenjeno, zgraditi v ptujskem okraju v 25 gospodarskih in kulturnih središčih zadružne domove.

Potreba po teh domovih je bila velikokrat ustno in pismeno razložena. V nekaterih krajih so potrebo razumeli, drugod pa množičnim organizacijam in krajevnim upravam za zadružne gradnje ni uspelo pojasniti množici, kaj ima za posledico, da zadružni dom ni dograjen, ali pa je deloma dograjen, pa sedaj vsled vremenskih neprilik še to razpada. Okrajna uprava za zadružne gradnje sicer to stanje opravičuje na več načinov.

V načelu je gradnja zadružnih domov postavljena na prostovoljno delo, kar pomeni, da tudi dalj časa na gradnji zaposleni strokovni delavci ostajajo brez živiliških in industrijskih nakaznic. Je vprašanje, v koliko bi bili strokovni delavci pripravljeni dalje časa prostovoljno in brezplačno delati na gradnjah, ker v letošnjem letu ni bilo potrebnih kreditov. Mnogim strokovnim delavcem je bilo obljubljeno plačilo. Ker tega ni bilo in okrajna uprava še sedaj dolguje nekaterim gotove zneske, so ti po preteku gotovega časa zapustili delo. Nekateri strokovni delavci pa so bili z gradbišč tudi poslani drugam. Bilo je tudi vprašanje gradbenega materiala, posebno gradbenega železa, žičnikov in strešnikov. Če pa vzamemo v poštev dejstvo, da bi mnogo manjkajočega materiala bilo mogoče dobiti iz lokalnih virov, to vprašanje v veliki meri odpade.

Sedaj je odveč vsako nadaljnje analiziranje, zakaj v letošnjem letu v gradnji zadružnih domov ni bilo

večjih uspehov. Glavna gradbena sezona je minila. Po dveh letih dela lahko ugotovimo, da je dograjenih v surovem stanju v okraju deset zadružnih domov. Od tega so bili v lanskem letu zgrajeni domovi v Juršincih, Podlehniku, Veliki Nedežji in v Rogoznici; v letošnjem letu pa v Gorišnici, Markovcih, Dornavi, Trnovski vasi, Litmerku, Janeževcih. Popolnoma zgotovljen pa je le dom v Muretincih.

Na ostalih gradbiščih so dela različno napredovala. Ponekod so dogradili stavbe do ostrejša že v lanskem letu, letos pa se delo ni premaknilo nikamor naprej. Pri Vidu in na Turnišču so imeli material, napravili pa niso ničesar, in še to, kar je bilo v lanskem letu dograjeno, sedaj propada.

Prilike so dozidali v Leskovicu. V Cirkulanah, Zavrču, Staršah, Slovenji vasi, Stopercah, Majšperku in v Stojncih so dela ostala pri temeljih. Na Hajdini so do polovice dogradili temelje, v Vitomarcu pa je obstojal le namen graditi zadružni dom, ker v materialnem pogledu ni nikjer ničesar opaziti.

Nekatere objektivne težave v pogledu kreditov in materiala, večkratno menjanje osebja okrajne uprave ter zadolževanje iste z drugimi nalogami, nedelavnost krajevnih uprav in nekateri drugi razlogi so vzrok sedanjega stanja. Ob vsem tem ni čudno, če okrajna uprava za zadružne gradnje ne ve, da ima v ormoški poljski opekarni že nad eno leto 40.000 zidakov, ki ovirajo izvrševanje plana v opekarni. Nedograjene stavbe vsekakor niso v čast niti okrajni upravi, niti krajevnim upravam in množičnim organizacijam. Od njihovega čuta do občeljudske imovine je v veliki meri odvisno, kako dolgo bodo še izpostavljene vremenskim neprilikam in propadanju.

Proti svoji volji

Prizadevanje marljivih ljudi za doseg delovnih uspehov prekinjajo dogodki, ki si jih nikdo ne želi. Proti svoji volji se mora marsikdo za krajši ali daljši čas mesto delovni disciplini podrediti bolniški disciplini. Nezgode raznih oblik so k sreči redke, vendar večkrat resna šola.

Cer Rudolf, pomožni delavec pri »Gradisu« v Strnišču, ima poškodovane 3 prste na levi roki. Očistiti je hotel desko na skobelnem stroju.

Rotvaljn Ivan, delavec v Tovarni glinice in aluminija v Strnišču zdravi desno roko. Pri dolbenju lukenj v betonu mu je udarec s kladivom poškodoval dlančnico na desni roki.

Hergula Avguština, kvalificirani tesar pri nadzorništvu proge LO, ni mogel predvideti, da mu bo pri tesanju mostovnih pragov kosček lesa poškodoval desno oko.

Kukovec Ivan, gozdni delavec pri RKGS v Dornavi, zdravi levo nogo. V gozdu je spremljal voz. Na korenini drevesa mu je spodrsnilo in je padel pod zadnje kolo.

Kirbiš Jožef, gozdarski delavec pri Gozdnem gospodarstvu gozdne uprave v Ptuj, ima poškodovano levo nogo v glčju. Na potu iz gozda se mu je na strmini spodrsnilo. Padel je in si pri tem poškodoval nogo.

Veliki član dela in malo število nezgod potrjuje, da se delovni ljudje izogibajo vseh možnosti, ki bi škodoval njihovo delovno sposobnost. Prevzgoja nevalificiranih delovnih moči v kvalificirane ter premazovanje raznih težav dokazuje, da je delo velika šola, v kateri si vsakdo prizadeva biti med spretnimi učenci.

Pp

Na ekonomiji potem dalje redili. Nabavili jih bodo najmanj 1.000.

Vrtne grede so zasajene z zimsko solato in porijem. Na nekaterih navažajo in podkopavajo hlevski gnoj. Novo zgrajen čebelnjak v vrtu čaka na panje čebel, ki bodo v prihodnjem letu polnile satovnice s cvetličnim medom.

Upravnik tov. Vertič pravi, da so za letos vsa dela končana, da je plan za leto 1949 stoo odstotno izpolnjen, v nekaterih gospodarskih panogah pa celo za 50% presežen. Za leto 1950 imajo precej višji plan, ker bodo povečali orno površino in zvišali število živine. Vrt pa bodo povečali za 150%, ker je potreba po površinah vedno večja.

Delavci in delavske ekonomije se pripravljajo na naloge prihodnjega leta. Delajo po normah, ki jih kot pravi tov. upravnik, tudi pridno presegajo. Na Dan republike so razglasili 3 udarnice in enega udarnika. Ta je konjar tovariš Gozdnik Stanko. Udarnice pa so postale: svinjerejka tov. Širec Barčka ter poljski delavki Ljubec Matilda in Berlek Marija. Imajo pa še pridnih delavk, to so: 75 letna tov. Ramšekova, tov. Pajnkhiherjeva, 65 letna Marohova, 64 letna Doklova ter 63 letna Čehova ter druge, ki ne zaostajajo za mlajšimi delavkami. V vrtu dela tudi tov. Senčarjeva, mati 6 otrok.

Priletnim ženicam se vidi, da so v življenju mnogo delale. Še sedaj so odporne. Na vrtu so letos pridelale 79.000 kg povrtnin. Ekonomija jih je dala za prehrano delovnim ljudem.

Ljudska oblast v naši državi predstavlja demokracijo za naše ljudi,

za vse tiste, ki ne žele povratka starega kapitalističnega sistema!

tem omrežjem vodnih poti se ne bo moglo po dolžini vzporediti nobeno drugo. Njegovo osrednje pristanišče bo Moskva. Prekop med Volgo in Moskvo je že dograjen. Iz Moskve bo mogoče potovati na istem parniku v Leningrad in v Baku, v Sevastopol in Arhangelsk, v Rostov, v Kijev in v Novosibirsk.

Mali parniki in tovorni čolni bodo izginili z Volge. Po njej bodo plule velike mogočne ladje.

Sovjetska dežela bo postala močnejša. Če bi je kdaj napadli sovražniki, jim bodo odplule naproti po globokih vodnih cestah plavajoče trdnjave, ki bodo štiti našo gradnjo.

A reka ni samo cesta. Reka je tudi vir pogonske sile. Reka ima poleg dolžine in globine še eno mero — višino, tisto višino s katere pada v morje.

»Volga se izliva v Kaspijsko morje« — to dejstvo je prav tako vsakomur znano kakor dejstvo, da »konji jedo oves«. Ne ve pa vsakdo, da pada Volga v Kaspijsko morje z višine dvesto metrov. In prav te dve sto metrov nam lahko da pogonsko silo!

Če bi voda Volge padala v morje strmoglavo, bi imeli slap, s katerim se ne bi mogla meriti nobena Niagara. Toda Volga ne pada nenkrat marveč se počasi spušta po komaj opaznem pobočju, dolgem tisoč kilometrov. Treba bo torej zgraditi vodne elektrarne na mnogih mestih, ne samo na enem. Po projektu Velike Volge mora biti zgrajenih dva in dvajset vodnih elektrarn.

V začetku je Volga ozka in slabotna rečica. Tam ji ni mogoče nič vzeti. A vsak pritok Volgo širi, vsak jo krepi. In tam, kjer je široka, kjer teče v njeni strugi mnogo vode hkrati, tam bomo gradili vodne elektrarne, da ne bo več Volge propadala brez koristi.

(Nadaljevanje z druge strani) pod zaščito države in zadrug. Na svet zadružne ekonomije je ravnotako sijalo sonce kot na druge njive, je ravnotako zalival dež kot drugje. Vrata ekonomije so bila široko odprta za vse posestnike in delavce, ki so preje delali kot težaki na tej zemlji. Bezjakovim so svojčas zraven domačih sedem otrok pomagale na tem svetu delati štabilne družine iz Markovcev, kot na primer Cenčovi, Andrečkovi, Antonovi, Hudžekovi, Čavljari, Lačnovi, Vukovi, Babičevi, Burdovi, Strmščekovi, Vožatovi, Sablarovi, Jožekovi, Arnovi, Frasovi, Žitnikovi, Geršini in iz Zabovcev Princlovi. Vse te in druge družine je čakala tudi sedaj zadružna zemlja, vendar niso prišli. Niso prišli k setvi niti k žetvi. Poslušali so sovražnike napredka, ki so kazali na sedem članov ekonomije, ki niso mogli sami zmagovati dela, jih sramotili in kričali o škodi, ki nastaja zaradi zaostajanja dela. Na pomoč je prišlo nekaj ljudi, ki so se zavedali, da so prišli na pomoč delu domovine, ki služi vzgoji zadružnikov.

V Novi vasi sta pred nekaj dnevi podpisovali vstop v zadrugo tudi

družini Kostanjevec in Kolarič. Več delovnih moči, več orodja, več živine in vsega več bo omogočilo zadružnikom urediti zadružno gospodarstvo, ki bo praktičen dokaz vsej okolici, da je za svobodne ljudi nove Jugoslavije dovolj sveta za obdelovanje, dovolj možnosti za izražanje patriotizma, dovolj možnosti za urejavo življenje in za odpravljanje krivice starega družbenega reda, ki jih ljudem našega časa ni treba trpeti in prenašati, saj jih pred temi štiti ljudska oblast.

Zanimivo je, s čim poedinci sedaj utemeljujejo svojo naprednost, ko pa praktično kažejo ravno obratno nazadnjaštvo. Marsikoga so preje v Zabovcih, Markovcih in Novi vasi smatrali za podjetnega in pametnega gospodarja. Ravno sedaj bi ta ali oni imeli najlepšo priliko uveljaviti svoje sposobnosti in znanje, namesto da se skriva za nemogočimi izmišljotinami in lažmi. Ne sramujejo se pred svojimi otroci očitka strahopetnosti. Na tisoče delavcev odhaja dnevno več kilometrov daleč na svoje delovno mesto, oni pa se bojijo iti par korakov na zadružno polje na delo. Sedaj imajo s pomočjo svo-

jega posestva priliko ustvariti veliko kmetijsko podjetje, s katerim bi lahko tekmovali z delavci drugih podjetij. Udarniki in novatorji presegajo delovne svetovne rekorde, poedinci na vaseh pa se sprašujejo, če v zadružnem gospodarstvu ne bodo lačni, kdo jim bo gospodaril itd.

Nad 70 let stara Kostanjevecova tetka je navdušena, da so sin Alojz in sinaha Marija ter njena mati Cecilija podpisali izjavo za vstop v zadrugo. Ni se bala žrtvovati življenja za osvoboditev, svobodna pa se ne boji laži in protizadružnih parol, ker se zaveda, da mora nekdo v vasi začeti z borbo za napredok. Dokler bo živela, bo dajala mladim zadružnikom pobudo, da bodo na tem vztrajali, kar so začeli. Ne bo dolgo, da se bodo še drugi vaščani vključili v zadružno kmetijsko delo in življenje. Nakar začetniki ne bodo več osamljeni.

Dopisujte v „Naše delo“

Zavoljšja in za potrebe Aralo-Kaspijske kotline.

A reka ni samo voda. Reka je tudi pot. Reka je vir pogonske sile. Reka je prostor, kjer živijo ribe.

Priroda je zapletena in porazmisliiti moramo o vsem, če jo hočemo preobraziti.

Porazmislimo najprej o potli Volga je velika vodna pot, velika reka, ki spaja Evropo z Azijo. Po dolžini in širini se malokateri veletok lahko meri z Volgo, globoka pa Volga ni. Poleti je skoraj v vsem gornjem toku plitva, da morajo večje ladje čakati v pristanih. V tem času plujejo parniki in vlečejo tovorne čolne samo po srednjem in spodnjem toku Volge. A tudi dolnja Volga ni dosti globlja.

Volga ni več mlada reka, ampak je že starša. S težavo vleče s seboj tovor naplavin, s katerimi jo zasipajo z vseh strani pritoki. Pogosto nima moči, da bi odvelkla naplavine po dnu dalje, pa jih na poti spusti in si tako sama zagraja strugo s sip nam, in prodjici, sama ustvarja počezne plitvine — »perekate«. Potem pa mora te pregrade obiti v zavinkih zdaj na desno zdaj na levo in tako zapušča mesta, ki so bila sezidana na njenih bregovih. Mesti Sizarin in Saratov je že zapustila in prav taka usoda se bliža Kujbiševu (Samari).

Poleti sega voda na »perekatih« človeku do pasu ali celo samo do kolena. Težavno se tedaj pomikajo ladje naprej. Venomer se čuje kapitanovo povelje: »Vsi možje na krov!« Ladjo vlečejo zdaj naprej, zdaj nazaj, zdaj v desno, zdaj v levo kakor utrujenega konja, ki ne more premakniti težkega voza iz peska. Na reki tudi pravijo »voz« ladij, ki jo vlačijo na vrvi. Koliko časa, potu in premoga stane vsak »perekate!«

Volgo moramo poglobiti, da bo postala poglavitna velika cesta naše dežele. Zelenice, ki vodijo od zahoda in od vzhoda k Volgi, bodo dovozne poti k tej veliki vodni cesti. Potem bomo laže pošiljali tovore po velikanskem prostranstvu naše dežele.

Reke so žile, ki raznašajo po telesu dežele gradivo za gradnjo neštetihih celic — mest, tovarn, kolhozov. A te žile niso spojene v zaključen sistem krvnega obtoka.

Z razrastki pritokov se reke zelo približajo drugi k drugi. Človek bi mislil, da zadostuje, če izkopljemo med njimi tu tri, tam pet, drugje deset kilometrov — in reke bodo spojene. Če pa se reke spojijo, povežejo med seboj tudi morja, v katerih se izlivajo.

Volga je že davno z verigo rek in prekopov — z Marijinih sistemom — spojena z Baltskim morjem. Ta stari plitvi sistem prekopov se sedaj dograja v globoko vodno pot med Volgo in Baltskim morjem. Novi prekop med Belim in Baltskim morjem ji odprl izhod v Belo morje. Po Kami, Kolvi in Višeri se lahko spoji s Pečoro in tedaj se ji odpre pot v tretje morje — v Severno Ledeno morje.

Tako bo Volga povezana s tremi morji. A ko jo zveže še prekop z Donom bo imela izhod še v dve morji — v Črno in Azovsko. Na vzhodu bo spojena z Dnjeptom. Tedaj bo Volga dejanska velika vodna pot. Spojena bo s petimi morji in z vsemi velikimi rekami evropskega dela naše dežele. A lahko pojdemo še dlje, za Ural, v Sibirijo in spojimo Volgo po Iseti in Tobolu z velikimi rekami Sibirijske.

Priroda in ljudje

ZIV ZEMLEJVID NAŠE DEŽELE

Dejal sem, da živega zemljevida še nimamo. Pa to ni res. Sam sem že videl živ zemljevid. Bilo je v jeseni leta 1933 v Akademiji znanosti.

Velika sejna dvorana je bila polna. Vršlo se je občno zborovanje akademikov. A med navzočimi ni bilo mnogo akademikov. Ti so vsi dobili prostor za dolgo mizo na vzvišenem mestu. Dvorana je bila polna ljudi, ki so prišli sodelovat pri delu Akademije. Za mnoge je znanjalo prostora. Na nabrežju pri glavnem vhodu so se gnetli ljudje in zahtevali, da jih brezpogojno pripustijo k seji. Vsak je hotel priti čim prej p granitnem stopnišču navzgor do velikanskih težkih vrat. Ta vrata so stara sto in petdeset let. Mnogo znanstvenikov je šlo skozi ta vrata, a nikdar dotlej jih še ni oblegala tolika množica.

Kaj je privabilo to množico? Ali morda poročilo o najnovejših izsledkih na področju integralnega računa? Ali morda predavanje o novo najdenem spomeniku staroruske literature? Ne, take reči zanimajo le majhno število ljudi.

Občno zborovanje Akademije je razpravljalo o stvari, ki zanima vse. Razpravljalo je o preobrazbi dežele, o Volgi, ki je še ni, o bodoči Veliki Volgi.

Predavanje je bilo posebne vrste — takih predavanj v prejšnjih časih v Akademiji ni bilo. Tudi akademik, ki je predaval, ni bil tak, kakršne je bila Akademija navajena videti v svojem zidovju. Bil je revolucionar, Leninov prijatelj — Kržižanovski.

USODA VOLGE

O čem je razpravljalo zborovanje Akademije? Razpravljalo je o usodi rek in morij naše dežele. O usodi rek in morij še nikdar niso odločala zborovanja učenjakov. Reke so nastajale, rasle in preostajale brez akademikov. Morja so poplajvala kopnino in se spet odtekala, ne da bi kdo zavestno ravnal njihovo usodo in življenje.

Zdaj pa je prišel čas, ko so ljudje začeli odločati o njihovi usodi. Prva sta prišla pred sodišče Volga in Kaspij. Preobraziti hočemo Volgo, da bomo lahko vzeli z nje vodo za namakanje

Posim!
nos ostane med nami

Donekod na podežlju imajo navado, da vzamejo iz vrat kljuko, da vrat ni mogoče odpreti, ko odidejo z doma. V večnih vratih zgradbe OLO že mesec dni ni kljuke. V Mesnih obrtnih delavnicah pa je ta kljuka že mesec dni brez vrat. Taka popravila so verjetno planirana za drugo leto.

Ljudje, ki prihajajo po opravkih s podeželja na OLO, si pač mislijo, da imajo udi v mestu navado, da vzamejo iz vrat kljuko, ko ni nikogar doma.

Mnogim ljudem je težko priti na konec, nateže pa je priti na konec prodajalcev in trgovin.

Ce želite imeti blago, vas odpravijo iz trgovine z navodilom: »Pridite drugi dan, čez par dni ali drugi teden, pride nova pošiljka.«

Sledeci dan ste prišli prezgodaj. Čez par dni ravno tako Blago je prišlo, ni še cen. Drugi teden so cene, ni pa več blaga.

Nešto izkušeni potrjuje, da vsi novi prodajalci od začitka dobro strežejo, pozneje pa mnogi med njimi stalno le dobre lažejo.

Znajdljivim zdravnikom je bilo v praksi vedno lahko.

Ko je na razpolago stadkor, predpišejo petin kot zdravilo, ko je dovolj pelina pa predpišejo stadkor.

Verjetno se te prakse držijo tudi zdravniki, ki zdravijo s slatino in vinom.

V Ormožu in Ptujju živijo borbeni in sentimentalni ljudje kar je najlažje ugotoviti v kinodvorani.

Ko je kinodvorana skoraj prazna, je vsebina filma sigurno borbeno, ko pa je vsebina filma prazna, je kinodvorana polna.

Zanimivo je, da znajo biti tudi sentimentalni ljudje borbeni ko gre za vstopnice za predstavo po njihovem okusu.

Večkrat je težko verjeti, kar kdo sliši, mnogi pa ne verjamejo niti temu, kar vidijo.

Kdor ne ve, da spada ura na puščkem zvoniku med redke ure, ki imajo veliki kazalec za ure, mali pa za minute (pri vseh ostalih urah je to obratno), ne more ob pol dvanajstih verjeti, da bo za par minut šest, kot to vidi z lastnimi očmi.

Takemu človeku ne bi smeli zameriti, če potem ne verjame niti tega, kar v Ptujju sliši.

Novi tamburaški zbor v Ptujju

SKUD »Jože Lacko« v Ptujju ustanovi v okviru tekmovanja v čast kongresa ljudske prosvete Slovenije novo sekcijo »Tamburaški zbor«, ki bo štel 26 članov.

V to svrhu je prejel SKUD dne 11. decembra t. l. 26 popolnoma novih instrumentov.

»Tamburaški zbor« bo dal svoj prispevek k kulturno-prosvetnemu podvigu v okraju. Ljudstvu pa novo razvedrilo. Tamburaški koncerti so bili vedno privlačni. Novi instrumenti pa bodo tudi privlačni za tiste delovne ljudi, ki imajo veselje za sodelovanje v »Tamburaškem zboru«.

L. F.

SKUD „Slave Klavora“ te tekmoval v Strnišču

V nedeljo, dne 11. decembra 1949 je bila pri »Gradisu« v Strnišču lepa kulturna prireditev, katere se je udeležilo veliko število delavstva in prebivalstva okoliških vasi. SKUD »Slave Klavora« iz Maribora je imel ocenjevalno tekmovanje nekaterih svojih sekcij za nadaljnje oblastno tekmovanje. Toliko večji kulturni in politični pomen tega dne pa je bil obisk in gostovanje Tržaškega mešanega komornega pevskega zbora pod vodstvom dirigenta tov. Ubaldia Vrabca, ki je izven tekmovanja zapel nekaj domačih.

Prireditev je otvoril prosvetar mariborskega okrožja, tov. Švagl, pozdravil je brate iz Trsta, tekmovalce in vse navzoče in predal besedo šefu gradilišča, inženirju Borutu Maistru.

Ing. tov. Maister se je v kratkih besedah zahvalil pozornosti sindikalne organizacije, ki je omogočila to tekmovanje na našem gradilišču in dala našemu kolektivu tako lepo kulturno prireditev. Pozdravil je tekmovalce SKUD-a »Slava Klavore«, posebno toplo pa je pozdravil tovariše iz Trsta, ki so prišli, da z domačo pesmijo pozdravijo borce za pravico — za socializem. Nato je v imenu kolektiva predal Tržačanom spominsko aluminijasto plaketo, na kateri je bilo vrezano: »„Gradis“ aluminij Strnišče — svojim tovarišem iz Trsta«. Vodja skupine tržaškega pevskega zbora se je iskreno zahvalil za darilo, pozornost in bratski sprejem in dejal: »Mi, ki živimo zaslužnjeni v Trstu, dobro vemo in smo danes videli na svoje oči, ka-

ko gradi jugoslovansko delovno ljudstvo socializem. Doma bomo povedali, kaj smo videli in doživeli — povedali bomo, da ni Jugoslavija dežela nasilja in fašizma, kot jo klevečajo države Informbiroja, ampak država, v kateri se svobodno razvija in gradi socializem.« Viharno ploskanje in vzkljanje je potrdilo govornikove besede.

Sledil je kulturni program, katerega je ocenjevala ocenjevalna komisija Mariborske oblasti. Prvi je nastopil mali orkester pionirjev s »Slovensko koračnico«. Nato so sledili nastopi ženskega zbora, recitacije, pionirski harmonikarji, mladinski ženski pevski zbor, folklorna skupina s »Koroškim plesom« in moški pevski zbor. Vse točke programa so bile lepe, posebno lepo pa je izvedel svoje pesmi moški pevski zbor pod vodstvom dirigenta tovariša Sikošek Rajka, ki je žel veliko priznanje. Vrhunec navdušenja in odobravanja pa je dosegel nastop komornega mešanega pevskega zbora iz Trsta, ki je odlično zapel štiri pesmi, od katerih sta bili dve v lastni priredbi dirigenta. Odobravanje se je izpremenilo v manifestacijo ljubezni in priznanja zaslužnih bratov.

Program, ki je v splošno zadovoljstvo občinstva prav dobro uspel, je zaključila lahka muzika plesnega orkestra, ki je v plesu in prijetnem razpoloženju združila delavce in umetnike, ki so prišli pokazat gradbenim borcem petletke, kako se oni bore za socializem in kulturni dvig naših narodov.

Otroci v Ormožu so sprejeli pionirsko članstvo, pionirska organizacija pa obvezo, da jih bo vzela v zdrave, srečne in vesele državljane nove Jugoslavije

Ze v nedeljo je bilo v osnovni šoli v Ormožu vse živo. Odrasli so se spravevali, kako to, pionirji pa so vedeli, da se pripravljajo na svečan sprejem podmladkarjev v Zvezo pionirjev Jugoslavije.

Učenci obeh četrtih razredov so si napovedali tekmovanje, kdo bo lepše okrasil jedilnico in kdo sprejemno dvorano. Državno posestvo jim je pomagalo s ciklamami in asperagusi. Stojala so nanosili z raznih strani, da so lahko krasili stene. Nekaj pionirjev je rezalo črke, drugi so pritrjevali parole, tretji krasili mize. Vsi so bili zaposleni. Delo sta usmerjali tov. Ela in Nada.

Kar prehitro je bila v ponedeljek 2. ura popolna. Ko je bil napovedan začetek svečanosti.

Na dvorišču so bili zbrani podmladkarji in pionirji. Kandidati za sprejem v pionirsko organizacijo so bili lepo oblečeni. Deklice so bile lepo počesane, dečki pa so imeli na suknjnih pripeteh šopke.

Iz gruč je naenkrat nastal špalir po stopnicah do vrha. Pionirske četne in desetinske zastave so misljale v rokavah svečano razpoloženih otrok. Vzkljanje Titu, Partiji, pionirjem, OF, AFZ, LMS itd. se je razleglo po šolski zgradbi. Med špalirjem pa so noge mladih podmladkarjev udarjale v korak čez stopnice.

Ko so prišli v dvorano, so ostremeli. Nikdar še ni bil razred tako prijetno

urejen in svečano okrašen. Vse je bilo v cvetju, v parolah. Slab odreda se je vojaško postavil. Mimo njega so korakali podmladkarji. Ko so se razvrstili na eno stran otroci III. razreda, na drugo pa otroci I. razreda, so prikorakali pionirji.

Po govoru odrednega načelnika Mladena in voditeljice pionirjev, tov. Ele, je bil izvršen obred pionirske prisige.

V dvorani je bilo več sto pionirjev in zastopnikov množičnih organizacij. Med obredom prisige je bila v dvorani grobna tišina, iz katere je bilo mogoče slišati edino tekst prisige.

Po opravljeni priegi so stopili v dvorano pionirji iz gimnazije, ki so čestitali pionirčkom in jih obdarili s knjigami. Prišli so tudi otroci iz DID-a. Novosprejetim pionirjem so prinesli lepo silko. Pionirski so priskočili k malim Clebančkom, jih dvignili na roke, se z njimi od veselja in radosti zavrteli in jih obdarili.

Pionirjem je čestitala ob tej svečanosti tudi zastopnica AFZ, tov. Horvat Nada, in zastopnica LMS, tov. Stermanova. Na koncu so zapeli pionirji himno: »Mi smo slovenski pionirji...«

Potem so odšli pionirji višjih razredov domov, novosprejeti pionirji pa so ostali skupno z zastopniki množičnih organizacij in celotnim odrednim štabom v jedilnici, obloženi s cvetjem in parolami, so bili pogoščeni. Članice AFZ so jim pripravile zakusko. Na koncu

širjenju boleznih vlaga in toplo vreme. Če je leto deževno, je škrlup kaj lahko ugotoviti po sadovnjakih po že v juliju odpadlem listju. Znano pa je, da so listi pljuča rastline, tovarna, kjer se presnavljajo mrtve snovi s pomočjo listnega zelenila v žive, drevesu potrebne snovi. Zato je lahko razumljivo, da drevje brez listja ne more uspevati, niti nastaviti cvetnega popja za bodoče leto, niti prehraniti nastavljenih plodov. Ti zaostajajo v rasti in prehitro odpadajo.

Najučinkovitejše sredstvo, ki pa napadenih listov ne zdravi, temveč le preprečuje kalitev letnih trosov na zdravem listju, je 10% bakreno-apnena ali bordoška brozga. Dobro se obnese tudi žvepleno-apnena (kalifornijska) brozga v razmerju 1 liter odcedka : okrog 35 litrov vode.

Škrlup dela škodo tudi na plodovih, predvsem na hruškah, od katerih so nekatere boli, druge pa manj podvržene boleznim. Bolezen se pojavi slično kot na listju. Podgobje glivice preprede in raztrga vrhnjo kožo — to so poznejše kraste na zrelih plodovih.

Bolno odpadlo listje in sadje, ki leži po sadovnjakih v zimskem času, je leglo te boleznim. Če v februarju pod drobnogledom pogledamo takšen

Mladina iz Ormoža je imela masovni sestanek

Dne 8. decembra 1949 je imela mladina iz Ormoža množični sestanek, kateremu je prisostvovalo 25 mladincev, akoravno šteje mladinski aktiv mesta Ormoža blizu 50 mladincev.

Sestanek je otvorila dosedanja sekretarka mladinskega aktiva, Sterman Ivanka, ki je v svojem referatu podala dosedanje delo aktiva. Mladina iz Ormoža je doslej zanemarjala kolektivno delo. Naloga, ki si jih je zadala, se niso izvršile.

Naslednja točka je bila volitev novega odbora, ki bi začel z resnim delom.

V odboru so sledeči mladinci: Kovarčič Bojan, Havlas Lidija, Cvetko Albina itd. Novi odbor je takoj začel s delom. Ustanovili so dramatsko skupino ki naj bi v kratkem času uprizorila igro. Mladinci so se zavezali, da bodo okrasili vsa volišča v mestu in okolici.

Celoten aktiv je vključen v fizkulturno društvo »Sloga«, ki je pokazalo že precejšnje uspehe.

O. M.

Nekateri med mnogimi

Leto 1949 se približuje koncu. Postopoma se končuje tudi izterjevanje davčnih zaostankov in akotacij. Nekateri kmetje izpolnjujejo svoje obveze pod pritiskom svoje zavesti, drugi pa pod pritiskom ukrepov, ki zasledujejo cilj finančne politike za izvedbo petletke.

V tem tednu so plačali na račun davkov največje zneske sledeči kmetje:

1. Lipin Franc, kmet iz Gajevcev din 64.000;
2. Solar Franc, kmet iz Zlatoličja din 63.527;
3. Ranfl Franc, kmet iz Placarovcev din 56.472;
4. Kurež Ivan, kmet, Lancova vas din 46.076;
5. Belšak Jožef, kmet, Muretinci din 37.305;
6. Kristovič Martin, kmet v Zabovcih din 22.405.

Svet naše domovine, ki ga obdelujejo in izkoriščajo imenovani kmetje, nosi primeren del družbenih bremen v korist ustvarjanja družbenega gospodarstva v prvi petletki.

Izpolnjevanje teh obvez iz kmetijstva omogoča izpolnjevanje obvez iz industrializacije, ki bo kmalu vrnila družbenemu kmetijstvu sedaj vložene deleže. St.

so se dobili bonbončke. Razvilo se je pionirsko veselje, kakršnega še v Ormožu niso videli.

Pionirski praznik je osvojil srca malih pionirjev. Zareli so od veselja in zadovoljstva. Kako ne bi, saj so čutili, da je bil to praznik svobodnih otrok svobodne domovine Jugoslavije, v kateri se ves svet trudi, da bi ustvaril otrokom boljše življenje. Odraščajo v dnevih, ko se borijo težka borba proti zaostalosti, borba za napredek, kljub temu pa ta borba ne sega v zdravo in veselo razpoloženje otrok ki znajo ločiti svoje resne dneve od svojih praznikov, zato pa se tudi razveselijo, ko so opravili svoje dolžnosti.

Sčasoma se bo nedvomno več članic AFZ, mamice in sorodnice otrok ob pionirskih praznikih znalo skupno z otroci tako razveseliti kot ob praznikih, ki so se jih oni že kot otroci navadili praznovati ob težjih, skromnih in včasih celo brezupnih prilikah.

okužen list, opazimo prav majhne, črne bradavice, ki niso prav nič drugega kot izhodna vrata zimskih trosov.

Kako ubranimo sadno drevje pred škrlupom?

1. Skrbno bomo pograbilo odpadlo bolno listje in plodove po sadovnjakih. Listje bomo sežgali. Tudi napadene vršičke in vejice bomo potrgali in sežgali.
 2. Zemljo pod drevesom prekopljemo, pognojimo in razkužimo z apnom. Zadostuje 2 kg živega apna v prahu za vsako drevo.
 3. V prvih lepih dneh konca februarja poškopimo vsa sadna drevesa s 3% bakreno-apneno bordoško brozgo.
 4. Tik pred brstenjem dobro poškopimo krošnjo drevesa ter ostale veje z 2% bordoško brozgo.
 5. Ko cvetje odpade, škropimo drevje z 1% bordoško brozgo, kar ponovimo po 2 do 3 tednih po prvem škropljenju.
- Pripravljanju škropiva je posvetiti vso pažnjo, ker je nepravilno pripravljeno in nepravčasno izvedeno škropljenje lahko brez učinka, ali pa nam celo povzroči občutno škodo.

Fizkultura

SD Drava v kvalifikacijskem tekmovanju za vstop v prvo slovensko ligo

Nogometno moštvo športnega društva Drave iz Ptuja se je kot prvak mariborskega nogometnega okrožja plasirala v kvalifikacijsko tekmovanje, katerega prvak bo postal dvanajsti član slovenske nogometne lige. To tekmovanje je sedaj pred zaključkom. Odigrati je treba le še okrog 10 tekem, večinoma zaostalih. Po lestvici, ki je objavila Nogometna zveza Slovenije, se Drava nahaja trenutno na tretjem mestu. Pred njo sta le Proletarec iz Zagorja z enakim številom točk, toda dvema neodigranima tekmama, in Gregorčič iz Jesenic z dvema točkama prednosti. Miličnik iz Ljubljane, ki je veljal za najresnejšega kandidata za prvo mesto, se nahaja šele na petem mestu, toda ima prav tako dve tekmi manj odigrani od Drave. Največ izgledov za osvojitve prvega mesta ima brez dvoma Proletarec, ki je obenem tudi doslej edino neporaženo moštvo. Za drugo mesto pa se bodo v zadnjih odločilnih tekmah borili Drava, Miličnik iz Ljubljane in Gregorčič iz Jesenic. Ni pa izključeno, da uspe kateremu od teh moštve zasesti prvo mesto. Dravo čakata še dve izredno težki tekmi, s Proletarcem bi morali igrati preteklo nedeljo, pa je bila tekma iz upravičenih razlogov preložena. Prva tekma med Dravo in Proletarcem se je končala neodločeno. Ker je moštvo jeseniškega Gregorčiča predložilo Nogometni zvezi Slovenije tehtne vzroke za neodigrano tekmo z Dravo v Ptujju, je ta to upoštevala in ni priznala tekme Dravi brez borbe. Na prvi tekmi z Gregorčičem je Drava utrpela poraz. Če torej Drava uspe premagati svoja nasprotnika, bo imela vse pogoje za dober placement. Uspeh pa bi predstavljala tudi osvojitve drugega mesta kajti vse kaže, da se bo tudi drugoplasirani s tega tekmovanja plasiral v slovensko ligo. Ljubljanski Železničar je postal član 3. zvezne lige in je torej eno mesto prazno Ptujski fizkulturni upravičeno pričakujejo od svojih predstavnikov, da bodo ti dostojno predstavljali ptujski nogomet in v športnih borbah pokazali vsej Sloveniji kvaliteto ptujškega nogometa.

Vrh tabele kvalifikacijskega tekmovanja, ki jo je izdala Nogometna zveza Slovenije, izgleda takole:

1. Gregorčič (Jesen.)	13 9 2 41:18 20
2. Proletarec (Zagorje)	11 7 4 0 37:15 18
3. Drava (Ptuj)	13 8 2 3 30:17 18
4. Bratstvo (Hrastnik)	15 7 3 5 55:40 17
5. Miličnik (Ljublj.)	11 8 0 3 46:16 16

Številke pomenijo odigranih tekem, dobljenih, neodločenih, izgubljenih različka golov in točke.

V gornjo tabelo pa še niso vnešeni rezultati tekem, ki so se odigrale v nedeljo 11. t. m. K. M.

Razpis za izbor igralcev v novem mestnem gledališču v Ptujju

Vsi oni, ki bi želeli sodelovati kot igralci v novem mestnem gledališču v Ptujju, naj pošljejo do 31. decembra 1949 prijave, ki naj vsebujejo oseone podatke s točno navedbo dosedanjega gledališkega udejstvovanja in splošno ter strokovno izobrazbo, sedanje službeno mesto in točen naslov bivaličkega Reflektanti bodo pismeno pozvani na avdicijo, kakor tudi tisti, ki so že do sedaj poslali prijave. Za avdicijo naj kandidati pripravijo odlomek iz katere koli drame ali komedije in recitacijo. Tekst morajo znati na pamet. Prijave je treba poslati na naslov: SKUD »Jože Lacko«-gledališče v Ptujju.

OPOZORILO

Narodna banka FLRJ, podružnica v Ptujju, opozarja vse obvezne imetnike tekočih računov državnega in zadržnega značaja, koristnike akreditivov, društvene organizacije in KLO, katerim so bili razposlani obrzci za sestavo predloga gotovinskega plana za I. tromesečje 1950, da vrnejo pravilno in realno sestavljene predloge v dveh izvodih najkasneje do 20. decembra 1949.

Predložitev nerealnih predlogov kakor tudi zakasnitev določeneta roka se smatra kot finančni prekršek, za katerega odgovarjata vodja podjetja (ustanove) in računovodja po Uredbi o finančnih prekrških, banka pa je pooblaščen ustaviti vsako izplačilo v gotovini takim komitentom.

Nadalje opozarja komitente na obvezno označevanje dohkov (šifriranje) na nalozih za gotovinska vplačila in izplačila v smislu navodil, dostavljenih vsem lastnikom tekočih računov

Narodna banka FLRJ
Centrala za LRS
Sedež Ptuj

POIZVEDBA

V četrtek, 10. novembra t. l. zvečer mi je bila na vasi pri Lovrencu na Dr. p. nasilno odvzeta harmonika domačega izdelka na 12 basov. Okvir harmonike je bel, meh pa rdeč.

Kdor zna karkoli o taki harmoniki, naj to takoj sporoči proti nagradi na naslov uprave »Našega dela«.

OBVESTILO

Obveščamo vse kmetijske zadruge, KOZ in zadrudne ekonomije, da bodo vsa skladišča trgovskega podjetja OZKZ v času od 20. do 31. decembra 1949 zaradi inventure zaprta ter se v teh dneh ne bo izdajalo nobeno blago. Uprava

TEORIJA V ZADRUŽNI PRAKSI
Že po zimi mislimo na sadno letino

Dipl. ing. Zorec Egon

Petletni plan predvideva tudi v sadjarstvu korak naprej v povečanju pridelka in dvigu kakovosti za 30%. Za dosego tega bo treba izvesti vrsto ukrepov: obnovo zaostalih in opustošenih sadovnjakov, obvezno čiščenje sadnega drevja, gnojenje, precepiljanje manj vrednih sort, pomlajenje in škropljenje. Brez dvoma je, da tudi zatiranje sadnih škodljivcev spada v to vrsto. Med temi je nevaren škrlup ali fuzikladij.

Našim vinogradnikom je dobro znana peronospora ali listna plesen. Na sadnem drevju pa je škrlup isto, kar je peronospora na trti. Škoda, ki jo povzroči vsako leto v naših sadovnjakih, pomeni izredno izgubo ljudskega premoženja. Sadjarji lahko to škodo v veliki meri zmanjšajo, če se o preprečevanju boleznih poučijo in nanj pripravijo.

Fuzikladij ali škrlup napada jablane, hruške, višnje, črešnje itd. Največjo škodo pa dela na jablanah in hruškah. Prvič se je bolezen pojavila v 19. stoletju, veliko škodo pa je napravila v Evropi pred koncem 19. stoletja. Medtem ko drugi škod-

ljivci napadajo samo gotove dele rastlin, napada škrlup vse: liste, plodove ter tudi mladice sadnega drevja. V drevesnici, kjer gospodarji škrlup, takoj opazimo na mladih cepljenjih razpokano skorjo. Razumljivo je, da takšno drevesce ne bo kaj prida in se kljub dobri poznejši negi ne bo obneslo. Na odraslem drevju opazimo škrlup na listju, pri jablanah na zgornji, pri hruškah pa bolj na spodnji strani temne, ali temnozeleneliste, ki se širijo ter posebno pri starejšem sadnem drevju prekrivajo vso listno površino. Ta črna prevleka so množični trososoci z milijardami letnih trosov, ki jih veter raznaša na še zdrave liste, kjer poženo svoj kalček v notranjost lista in širijo bolezen. Zajedalec odvzema listu hrano, ustvarja podgobje ter se širi naprej.

Kot pri listni plesni (peronospori) na vinski trti, tako pri škrlupu vsako še tako temeljito škropljenje ne ozdravi napadenih rastlinskih delov, če je podgobje glivice listje že prerasko. Bolezen pa širijo tudi sami trososoci. Odločilno vlogo ima pri